

Jaarverslag 2018

Algemeen

De DCI heeft ten doel het op diocesaan niveau ondersteunen van het beleid inzake caritas en diaconie teneinde er toe bij te dragen dat deze een blijvende en herkenbare plaats hebben in het bisdom Rotterdam. In het bijzonder heeft zij tot taak het beheer van een deel van de gelden uit de verplichte afdracht van de PCI-en en de toekenning van subsidies uit deze gelden.

Het bestuur voert deze kerntaak uit door enerzijds in beginsel vijfmaal per jaar bijeen te komen en ingediende aanvragen te beoordelen, anderzijds door actief de diaconale bewustwording te bevorderen bij parochianen, vrijwilligers en bestuurders.

Bewustwording

Het bevorderen van het diaconaal bewustzijn geschiedt in nauwe samenwerking met het bisdom, in het bijzonder de afdeling Pastorale Dienstverlening (Sectie Dienen), de afdeling Pers en Communicatie en de Kanselarij. Bestuursleden en adviseurs van de DCI hebben vrijwel het gehele verslagjaar intensief overlegd met het bisdom over de opzet en de uitwerking van het bisdomproject 'Ik zie je. Aandacht voor eenzaamheid.' Dit project startte Kerstmis 2018 in Tussenbeide en zal in 2019 worden voortgezet.

Zorg voor ouderen

In het kerstnummer van Tussenbeide van 2017 is het door de DCI inhoudelijk en financieel ondersteunde bisdomproject rondom zorg voor ouderen gestart. In Tussenbeide zijn voorbeelden getoond van activiteiten in verschillende geloofsgemeenschappen in het bisdom die met zorg voor ouderen bijvoorbeeld eenzaamheid en armoede tegengaan. Deze serie is tot de zomer van 2018 voortgezet. In totaal zijn 14 artikelen verschenen over projecten rond zorg voor ouderen, zowel in kleine dorpen als in de grote steden. Ook hebben acht parochiegesprekken plaatsgevonden, veelal met bezoekvrijwilligers

Armoedeonderzoek 2019

In 2016 werd het onderzoek Armoede in Nederland 2016, de monitor over de financiële hulpverlening door diaconieën, parochiële caritas instellingen en andere kerkelijke organisaties, gepresenteerd. Veel kerken participeerden in dat onderzoek. In 2019, meetjaar 2018, wordt een vervolgonderzoek gedaan dat door de DCI ondersteund wordt. Dit gelet het belang van inzicht in de individuele en collectieve financiële hulpverlening van kerken mede als handvat om zorgwekkende signalen aan te kaarten bij landelijke en lokale bestuurders en het lokale diaconale werk te ondersteunen bij de aanpak van armoede en uitsluiting.

Caritaszuil

In 2017 is de DCI gestart met de ontwikkeling van een caritaszuil als middel om de PCI zichtbaar te maken in de kerkgebouwen en de parochianen bij haar werk te betrekken. De zuil kan als een modern Antoniusblok achter in de kerk worden geplaatst. Een eerste model werd in september 2017 in de Leidse regio getoond en bij gelegenheid van de vicariaatsbijeenkomsten in oktober 2017. In 2018 is de verdere ontwikkeling ter hand genomen. Uiteindelijk zijn tien caritaszuilen vervaardigd, waarmee eind 2018 een pilot gestart is.

Ontmoeting bisschop van Rotterdam

In september 2018 verwelkomde de DCI de bisschop in haar vergadering. De bisschop en de DCI wisselden onder andere van gedachten over de taakstelling en de ambities van de DCI voor de komende jaren en over diaconie en caritas in het Jaar van Gebed. De gedachten van de bisschop over caritas (diaconie) en gebed deelde hij later ook met de PCI-bestuurders bij de diocesane bijeenkomst op 10 oktober 2018.

Ambitienota 2019-2022

De tweede Ambitienota van de DCI zette de lijnen uit voor de jaren 2015-2018. De derde Ambitienota wil hierop voortbouwen, rekening houdend met de ervaringen van de afgelopen jaren en is in het najaar van 2018 vastgesteld. In de periode 2019-2022 wil de DCI speciale aandacht besteden aan:

- het stimuleren van PCI bestuurders om niet te wachten tot hulpvragers de weg naar de PCI weten te vinden, maar actief op zoek te gaan;

- het adviseren van PCI bestuurders over het zoeken naar ‘nieuw geld’ nu de rendementen op vermogens historisch laag zijn. Dit is gekoppeld aan een grotere naamsbekendheid van de lokale PCI en het stimuleren van het diaconaal bewustzijn van kerkgangers en andere parochianen, jong en oud;
- het zichtbaarder maken van wat parochianen doen op diaconaal gebied buiten het strikte parochieverband. Dit ‘maatschappelijk kapitaal’ wordt onvoldoende (h)erkend;
- het adviseren over zinvolle en voldoening gevende rollen en uitdagingen in een gefuseerde PCI;
- het bevorderen dat PCI bestuurders eerst naar de buur PCI kijken alvorens geld te doneren aan algemene goede doelen dichtbij of ver weg;
- het stimuleren van nieuwe diaconale initiatieven door parochies en PCI-en, door ondersteuning bij het ontwikkelen van projectaanvragen en door financiering van projecten.

Richtlijnen DCI

De sinds januari 2013 geldende richtlijnen voor toekenning van financiële bijdragen zijn eind 2018 enigszins herschreven en op enkele punten aangepast. De nieuwe richtlijnen gelden vanaf 1 januari 2019.

Bemiddeling

De medewerker Caritas die het DCI bestuur ondersteunt, heeft een behoorlijk aantal aanvragen kunnen onderbrengen bij andere partijen. De gegevens hierover vindt u dus niet terug in de DCI jaarverslagen of op de pagina van de DCI op de website van het bisdom Rotterdam (www.bisdomrotterdam.nl/dci). Deze makelaarsfunctie ontstond in 2013 en was niet voorzien bij de oprichting van de DCI. Inmiddels is het bemiddelen voor en coördineren van aanvragen een vast onderdeel van de werkzaamheden. Deze investering in tijd heeft zich financieel vertaald in geen (of soms een lagere) bijdrage door de DCI aan de steun voor bepaalde diaconale projecten, die toch succesvol gestart konden worden. In het verslagjaar ging het om ruim eenentwintig duizend euro.

Verzoeken om ondersteuning van projecten

Het aantal door de DCI in behandeling genomen aanvragen is (ook door de makelaarsfunctie) wat lager dan in de voorgaande jaren. Mede daarom heeft de DCI zich bij haar ambities voorgenomen om nieuwe diaconale initiatieven door parochies en PCI-en te stimuleren, door ondersteuning te bieden bij het ontwikkelen van projectaanvragen en door financiering van projecten. De DCI heeft in het verslagjaar bijna een derde van haar bestedingen ingezet voor projecten voor kinderen, jongeren en studenten. Met deze impuls voor het jongerenwerk onderstreept de DCI tevens het belang van het bouwen aan een netwerk (van jonge schouders) onder het diaconale werk. Met de continuering van de ondersteuning (geldelijk, food en non-food) van een aantal gemeenschappen van religieuzen in ons bisdom onderschrijft de DCI dat de kerk als een netwerk van liefde tot opbouw van een beschaving van liefde niet zonder gebed kan. Zie de pagina van de DCI op de website van het bisdom Rotterdam (www.bisdomrotterdam.nl/dci) voor meer details over de toekenningen.

Verbindingen met de achterban

De DCI heeft de volgende activiteiten ondernomen:

- op 10 oktober 2018 organiseerde de DCI de goed bezochte diocesane bijeenkomst voor PCI-bestuurders over diaconie en caritas in het Jaar van Gebed. Mgr. Van den Hende hield een inleiding over diaconie en caritas in het Jaar van Gebed en twee religieuzen vertelden over de rol van gebed voor hun diaconale werk;
- bij bijzondere activiteiten van het bisdom, parochies, fusie van PCI-en of diaconale projecten is waar mogelijk een afvaardiging van de DCI aanwezig geweest;
- met andere (vermogens)fondsen werd goed contact gehouden en ‘collegiaal’ overlegd;
- na iedere DCI-vergadering werd in de Nieuwsbrief Dienen van de Pastorale Dienstverlening van het bisdom Rotterdam melding gemaakt van de door de DCI gedane toekenningen. Zo nodig is extra aandacht gegeven aan andere onderwerpen, zoals vacatures, benoemingen van nieuwe bestuursleden, de caritaszuil en het Steunfonds,
- op de website www.bisdomrotterdam.nl/dci zijn periodiek de gedane toekenningen vermeld;
- In het bisdomblad Tussenbeide is berichtgeving over de DCI verschenen.

Bestuurssamenstelling 2018

De DCI is in het verslagjaar ‘gestart’ met drie nieuwe bestuursleden. De per 1 december 2017 afgetreden bestuursleden hebben zich bereid verklaard om na het verstrijken van hun laatste bestuurstermijn de DCI vanuit een adviserende rol te ondersteunen. Dit mede gelet op hun contacten met en inspanningen voor een aantal gemeenschappen van vrouwelijke religieuzen in ons bisdom. In verband met het in 2019 aflopen van de laatste bestuurstermijn van de heer W.A. van Erp is eind 2018 gestart met de zoektocht naar kandidaten voor de vacature die hierdoor ontstaat.

Het DCI bestuur bestond in het verslagjaar uit:

De heer W.A. van Erp, voorzitter

De heer J.H.M. Kroft, secretaris

De heer G.A.L.M. Nijenstein, penningmeester

De heer J.C.G.M. Bakker, lid

De heer T.J.S. Boesten, lid

De heer J.J. Dooremalen, lid

De heer F.C.T. Swagemakers, lid

De DCI liet zich in het verslagjaar bijstaan door:

De heer P.G.M. van der Burg, adviseur

De heer C.A.F. de Vette, adviseur

Ondersteuning van het DCI bestuur

Het bestuur werd vanuit de Sectie Dienen van het bisdom Rotterdam geadviseerd door de heer J.H.M. Maasen. Mevrouw M.M.J. Wijsman (medewerker Caritas) stond het bestuur terzijde, vooral bij de voorbereiding van de vergaderingen, bij het afhandelen van ingediende verzoeken om ondersteuning en bij de uitvoering van door de DCI genomen besluiten. Daarnaast besteedde de medewerker Caritas tijd aan het bemiddelen voor aanvragen (en de voorbereiding en verantwoording hiervan) bij andere partijen en het adviseren en ondersteunen van diaconale projecten, diaconale sleutelfiguren en organisaties rondom organisatie en administratie, fondsenwerving en de verantwoording hiervan.